

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

Artikel 69, eerste lid, van de ontwerp Staatsregeling van Sint Maarten bepaalt dat de inrichting en bevoegdheid van de Raad van Advies bij landsverordening worden geregeld. Deze regeling strekt daartoe. De Raad van Advies is, net als de Staten, de Rekenkamer en de Nationale ombudsman, een hoog college van staat en heeft tot taak om de regering (en bij initiatief ontwerplandsverordeningen, de Staten) te adviseren over wetgeving en bestuur. De Raad is onafhankelijk en is de laatste adviseur. De deskundigheid van de Raad ligt vooral op het juridische vlak, het algemeen- bestuurlijke en de wetgevingstechniek.

Met de keuze om land te worden in het Koninkrijk heeft Sint Maarten geopteerd om primair eigen instellingen te creëren. De ervaringen met gemeenschappelijke instellingen hebben geleerd dat de problemen en de referentiekaders van de grootste deelnemer vaak dominant worden ten koste van die van de kleinere participanten. Het concentreren van gemeenschappelijke instellingen bij slechts een van de participanten heeft onder meer geleid tot kennistekorten en verminderde kansen voor de kleinere participanten. Hierdoor heeft Sint Maarten gekozen voor een eigen Raad van Advies, zonder daarmee de relaties in het Koninkrijksverband te miskennen. Het streven naar concordantie van belangrijke wettelijke voorschriften weerspiegelt zulks. Het feit dat sprake is van verschillende landen met eigen wetgevende verantwoordelijkheden weerspiegelt de werkelijkheid van het bestaan van essentiële verschillen en omstandigheden - ook op het terrein van normen en waarden - die een eigen invulling verlangen. **Wat betreft samenwerking biedt de bestaande samenwerking tussen de Raden van Advies van de Nederlandse Antillen en Aruba en de Raad van State voldoende aanknopingspunten voor een voortzetting hiervan na de ontmanteling van de Nederlandse Antillen en het inrichten van de nieuwe landen Curacao en Sint Maarten. Naast de algemene samenwerking is Sint Maarten voornemens een bijzonder protocol van samenwerking aan te gaan met Raad van State van Nederland. De gesprekken hiertoe zijn in een vergevorderd stadium.**

De voorgestelde regeling is gebaseerd op het Reglement van orde van de Raad van Advies Nederlandse Antillen en de Landsverordening Raad van Advies van Aruba.

Kosten

Voor de oprichting van de van de Raad van Advies Naf. 1 miljoen gulden opgenomen in de IVB middelen die beheerd worden door USONA.

2. Bijzonder deel

Artikel 1

De Raad bestaat uit vijf leden, de vice-voorzitter daaronder begrepen. Gelijk artikel 28, vierde lid, van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen kan de Gouverneur als voorzitter optreden; hij heeft dan een raadgevende stem. Geschrapd is dat de Raad uit

“tenminste” vijf leden bestaat. Vijf leden is passend voor de kleinschalige samenleving van Sint Maarten. Ook de Arubaanse landsverordening Raad van Advies gaat uit van vijf leden.

Evenals de Antilliaanse regeling voorziet ook dit ontwerp in de mogelijkheid tot het benoemen van buitengewone leden van de Raad van Advies die tot taak hadden om prae-adviezen uit te brengen en om leden te vervangen.

Artikelen 2 en 3

Volgens artikel 68, derde lid, van de ontwerp-Staatsregeling worden de vice-voorzitter de overige leden en buitengewone leden bij landsbesluit benoemd. Zij worden benoemd voor een periode van zeven jaar en zijn terstond herbenoembaar. Anders dan in de regeling van de Nederlandse Antillen, waar de Gouverneur de leden van de Raad benoemde, worden de leden benoemd op voordracht van de Minister van Algemene Zaken, in overeenstemming met de Minister van Justitie, voor een periode van zeven jaar. Volgens artikel 28, tweede lid, van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen bekleeden de leden van de Raad hun ambt niet langer dan vijf jaren, doch zijn terstond herbenoembaar. De reden voor verlenging van de termijn met twee jaar is het bevorderen van de continuïteit en consistentie. Er is geen grens gesteld aan het aantal termijnen. Voor de benoeming van de vice-voorzitter wordt de Raad gehoord; voor de benoeming van de overige leden doet de Raad een aanbeveling.

Artikel 4

Deze bepaling kwam niet voor in het reglement van orde van de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen. In verband met de taak en werkzaamheden van de Raad ligt het in de rede dat een lid ingezetene van Sint Maarten is. Men dient de normen en waarden van de samenleving goed te kennen om een deskundig advies te kunnen geven over ontwerpregelgeving. Voor het lidmaatschap van de Raad wordt niet vereist dat tevens Nederlander is. Ook de huidige regeling bevat die eis niet. Deze eis is wel opgenomen voor de buitengewone leden. Op deze wijze kan zo goed mogelijk gebruik worden te gemaakt van de aanwezige expertise, bijvoorbeeld een Nederlander die op Curaçao woont.

Artikel 5

Deze regeling over familiebanden is tevens opgenomen in onder meer de Antilliaanse landsverordening Algemene Rekenkamer 2002, de ontwerp-landsverordening Algemene Rekenkamer voor het land Sint Maarten en de Arubaanse landsverordening Raad van Advies.

Artikel 6

Volgens artikel 68, vijfde lid, van de ontwerp-Staatsregeling wordt de rechtspositie van de leden van de Raad van Advies bij of krachtens landsverordening geregeld.

Deze regeling is verdeeld over een aantal bepalingen. Artikel 6 bevat de gronden voor schorsing van de raadsleden. Wanneer zich een van de omstandigheden in het eerste lid zich voordoet, moet de betrokkene worden geschorst; het tweede lid is een discretionaire bevoegdheid. De Antilliaanse regeling bevat geen uitdrukkelijke regels over schorsing en ontslag van de leden van de Raad van Advies. De Arubaanse regeling noemde als enige grond voor schorsing de instelling van een gerechtelijk vooronderzoek wegens misdrijf (artikel 8, onderdeel b). De genoemde gronden sluiten aan bij de redenen voor schorsing van rechters van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie in de ontwerp rijkswet Gemeenschappelijk Hof.

Artikel 7

Artikel 7 noemt de gronden voor ontslag voor de leden van de Raad. De regeling sluit aan bij artikel 4 van de Arubaanse Landsverordening Raad van Advies en de ontwerp rijkswet Gemeenschappelijk Hof. Toegevoegd is het verlies van het ingezetenschap.

Artikel 8

Indien het voornemen bestaat een lid van de Raad te schorsen of te ontslaan, wordt de betrokkene in de gelegenheid gesteld zijn mening daarover kenbaar te maken, tenzij er geen discussie kan bestaan over het voornemen zoals bij het bereiken van de zeventigjarige leeftijd. De regeling sluit aan bij artikel 6 van de Arubaanse Landsverordening Raad van Advies.

Artikel 9

De geldelijke voorzieningen van de leden van de Raad worden geregeld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen. Uitgegaan wordt van een parttime functie. Regeling op het niveau van de landsverordening is constitutioneel niet vereist, omdat artikel 67 van de ontwerp-Staatsregeling uitdrukkelijk delegatie toelaat. Hierdoor kunnen vergoedingen flexibeler worden aangepast.

Artikel 10

De vice-voorzitter wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen door het oudste aanwezige lid, naar rang van benoeming. "Ontstentenis" ziet op het geval dat er een vacature bestaat. Het artikel is gebaseerd op artikel 11 van het Reglement van orde voor de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen.

Artikel 11

Aan de Raad wordt een secretariaat toegevoegd, met aan het hoofd daarvan een secretaris. Het streven is gericht op een secretariaat bestaande uit drie juristen en een documentalist, dat de leden van de Raad bij het opstellen van adviezen ondersteunt. Met name in de aanloopfase zal op ambtelijk niveau worden gestreefd naar samenwerking met de afdeling wetgeving van de Raad van State voor het Koninkrijk. Ook kan worden gedacht

aan samenwerking met een secretariaat van een ander adviescollege van Sint Maarten, bijvoorbeeld de Sociaal-Economische Raad.

De functie van secretaris van de Raad van Advies is, in tegenstelling tot het lidmaatschap, een full time functie. De secretaris behoeft geen jurist te zijn. Wel is een afgeronde relevante universitaire opleiding vereist. Zodoende kan gebruik worden gemaakt van een grotere kring van mogelijk geschikte personen. Hoewel het gelet op de aard van de werkzaamheden van de Raad de sterke voorkeur heeft dat de leden van de Raad van Advies jurist zijn, kan hiervan worden afgeweken, bijvoorbeeld vanwege een bijzondere bestuurlijke ervaring.

Artikel 13

Artikel 32, eerste lid, van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen bepaalt dat de Raad van Advies door de Gouverneur wordt gehoord nopens alle ontwerpen van landsverordeningen, die de Gouverneur aan de goedkeuring der Staten wil onderwerpen, of die de Staten aan de Gouverneur ter vaststelling hebben aangeboden. In geval van regeringsontwerpen geschiedt de advisering vóór de indiening bij de Staten. Wanneer het een initiatiefontwerp betreft, vindt de advisering plaats voordat het door de Gouverneur wordt vastgesteld. Dit was problematisch. Er is immers geen middel om het ontwerp te wijzigen nadat het door de Staten is goedgekeurd. Door de nieuwe formulering, -die is ontleend aan de Arubaanse regeling- wordt dat probleem bij initiatiefontwerpen thans voorkomen.

Vervallen is de mogelijkheid van de Raad om bij landsvordering te stellen regels te beslissen in geschillen van bestuur (artikel 35 Staatsregeling Nederlandse Antillen). Van die mogelijkheid is nooit gebruik gemaakt.

Artikel 14

Deze bepaling is gebaseerd op artikel 67, vierde lid, van de ontwerp-Staatsregeling. Ook in de Nederlands-Antilliaanse regeling bestond de mogelijkheid van het uit eigen beweging advies geven en het geven van advies, op initiatief van de Staten.

Artikel 17

Deze regeling is ontleend aan artikel 14 van het Reglement van orde van de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen.

Artikel 21

Deze bepaling is ontleend aan artikel 15 van het Reglement van orde van de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen.

Artikel 24

Volgens artikel 24 stelt de Raad een reglement van orde vast. Te denken valt aan de werkzaamheden van de vergadering en de overige aangelegenheden. De regeling wordt in het publicatieblad bekend gemaakt.

Artikel 25

De taakomschrijving van de buitengewone leden is overgenomen uit artikel 17, eerste lid, van het Reglement van orde van de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen. Volgens het derde lid is de Staatsraad van Sint Maarten tevens lid van de Raad en kan hij de vergaderingen van de Raad bijwonen. Aldus kan de expertise over en weer worden gebruikt.

Artikel 26

Voor een goede taakuitoefening is het essentieel dat de Raad over voldoende middelen beschikt. Daarom wordt voorgesteld dat de Staten, in overeenstemming met de Raad en de betrokken minister, de Raad alle faciliteiten beschikbaar stellen voor een goede en onafhankelijke taakuitoefening.

Artikel 27

Omdat van af het moment van ingang van de status van land voor St. Maarten het noodzakelijk wordt geacht dat de Raad van Advies reeds operationeel is, is het noodzakelijk een overgangsregeling te maken die zulks mogelijk maakt. Hierin kan slechts worden voorzien door de bestaande organen van het Eilandgebied St. Maarten. Daarbij is zo veel mogelijk de werkwijze gevolgd als voorzien in deze landsverordening. Deze overgangsbepaling legaliseert de werkwijze zoals bepaald in artikel 2 van de eilandsverordening houdende vaststelling van deze landsverordening.
